



Undervisningsmateriale udarbejdet af
overlærer Bodil Johanne Fris

Forlaget Brændpunkt

Kort om bogen

'Vi er kommet for at leve' er en realistisk ungdomsroman, der giver dig et godt afsæt til samtaler om, hvordan det er at være ung i dagens Danmark.

I bogen følger vi femtenårige Najma og hendes familie, der er flygtet fra Syrien til Danmark, hvor de nu skal skabe et nyt liv i et fremmed land med nye normer, ny kultur, klima og sprog. Parallelt med Najmas historie følger vi også den danske klassekammerat Alma, hvis vilkår er meget anderledes, men ikke nødvendigvis lettere. Alma vil gerne være en af de populære og ved, hvor vigtigt det er at hente likes på de sociale medier for at nå sit mål. Vil de to piger kunne finde ind i et fællesskab med hinanden?

Kort om forfatteren

Birgitte Vestergaard Andersen (f. 1972) er uddannet cand.mag. i musikvidenskab og dansk ved Aarhus Universitet samt efteruddannet i dansk som andetsprog ved JCVU. Hun var med til at starte en modtagelsesklasse for flygtningebørn op i 2000 og har siden arbejdet som tosproglærere for flygtninge-/indvandrerbørn. Hun har desuden virket som koordinator med konsulentfunktion på tosprogsområdet.

Opgaverne til bogen

Opgaverne til bogen er målrettet det danskfaglige arbejde på 8.-9. klassetrin. Målet er, at du skal øve dig i at

- forholde dig engageret og reflekterende til et større værk.
- give udtryk for din personlige oplevelse og udtrykke dig genrebevidst mundtligt såvel som skriftligt.
- analysere, konkludere og vurdere forhold om personerne, deres miljø, temaer, komposition og symbolik.
- analysere fortællerens sprog og bruge din analyse til en større forståelse af bogen.
- diskutere og perspektivere bogens temaer.

For at nå dertil skal du arbejde med opgaverne i en form for tretrinraket, hvor du gradvist arbejder dig i dybden med romanen. Først skal du forstærke læseoplevelsen på det overordnede plan, dernæst skal du arbejde mere analytisk med teksten, og til sidst skal du arbejde selvstændigt reflekterende og skriftligt.

Trin 1

Formålet her er at få sat ord på de oplevelser og umiddelbare refleksioner, som læsningen af bogen har givet anledning til.

Umiddelbart efter læsning. Prøv for dig selv at fortsætte disse sætninger:

- Det har glædet mig, at ...
- Det har undret eller overrasket mig, at ...
- Jeg er blevet klogere på ...
- Jeg anede ikke, at ...
- Jeg kunne få lyst til at snakke med andre om ...

Skriv gerne sætningerne ned, hvis det hjælper dig med at huske dem.

Derefter skal I gå sammen i mindre grupper i klassen og tale om, hvordan I hver især har valgt at fortsætte sætningerne ovenfor. På den måde udveksler I jeres læseoplevelse med hinanden og vil sikkert opleve, at det sagtens kan være helt forskellige ting, man reagerer på som læser.

Find to til tre ting, som I vil bringe videre til hele klassen i en fælles snak og fordel jeres oplæg mellem jer, så alle får sagt noget.

Trin 2

Her er målet at gå dybere ned i teksten og undersøge den nærmere, så du får en større forståelse og oplevelse af bogen.

Det kan være en fordel at arbejde sammen to og to om opgaverne i trin 2.

- Personer.

Hvem er personerne i romanen?

Hvordan oplever du dem?

Er de troværdige og genkendelige fra din egen verden?

Kan du lide dem, eller er de irriterende?

Diskutér med hinanden i gruppen og gå derefter videre til at lave en personkarakteristik af henholdsvis Najma, Alma samt en tredje person efter eget valg. Karakteristikken skal vokse frem som en dialog imellem jer, og dialogen skal enten skrives ned eller indtales. Start på følgende måde:

A: 'I min klasse går der en pige, der hedder Najma.'

B: 'Fortæl mig om hende. Hvordan ser hun ud?'

A: ' ...

Fortsæt dialogen, indtil I ved fælles hjælp har dannet et klart billede af, hvordan hun ser ud, og hvordan hun er som person.

- Sprog.

Undersøg Almas og Najmas sprog og giv eksempler på deres måde at tale og tænke på. Hvad karakteriserer deres sprog hver især, og hvad kan det fortælle om dem?

- Komposition.

Hvordan er bogen bygget op – inddelt helt konkret, men også indholdsmæssigt? Er der et gennemgående mønster? Kan I finde eksempler på en spændingskurve (se fx om I kan finde kapitler, hvor spændingen er høj)? Kan I finde tilbageblik? Cliff hangers?

Har kompositionen gjort det lettere eller sværere at læse bogen? Tænk over det.

- Temaer.

Lav en liste over alle de temaer, som behandles eller blot antydes i bogen. Notér hvor relevante synes du, disse temaer er? Giv en bedømmelse af hvert enkelt tema: Hvor relevant er det på en skala fra 1 til 10, hvor 10 betyder meget relevant?

- Symboler.

Vi bruger symboler, når der er noget, der kan være svært eller spændende at udtrykke med vores sprog. Symboler kan gælde for alle mennesker, eller de kan være en del af vores kulturarv. Vi har lov til at danne vores egne symboler og tolke andres på præcis vores egen måde. Symboler beriger vores liv.

Hvilke symboler kan du finde i teksten, og hvad symboliserer de forskellige ting?

- En foto- og visualiseringsopgave.

Gå sammen ud i nærmiljøet og tag billeder af steder, der kunne svare til de steder, hvor handlingen i bogen udspiller sig. Tænk over hvor og hvordan hovedpersonerne bor, forskellige steder på skolen, shoppingturen osv.

I denne opgave er det ikke tilladt at fotografere personer, da det nemt kan blive brugt til at forstærke forud indfattede roller.

Trin 3

Romanen har en åben slutning, og her skal du som afslutning i gang med at tænke over, hvad der kan være sket. Hvor er Najma og hendes familie blevet af? Det skal du skrive en beretning om.

Vælg mellem følgende opgaver:

1. Najma om 10 år. Skriv en fortælling med Najma som hovedperson, altså med en jeg-fortæller. Hvordan har hun det, og hvordan husker hun tiden i Danmark?
2. Forestil dig, at en journalist hører om Najmas families mystiske forsvinden. Du skal nu forfølge hans opgave. Måske er der sket noget helt uventet. Skriv en avisartikel om det.
3. Alma og Esther savner Najma så meget, at de kontakter Sporløs for at få hjælp til at finde hende igen. Du skal nu skrive et manuskript til programmet, hvor du blandt andet benytter dig af dialogformen.

I skrivearbejdet skal du ikke i så høj grad spekulere på, hvor lang din opgave skal være, men mere fokusere på, hvor god den kan blive inden for en given tidsramme.

Tidsrammen aftaler du med din lærer, men den kunne fx se sådan her ud:

1. Afsæt 40 minutter hvor du skriver derudaf. Sørg for at udnytte tiden godt.
2. Brug derefter 5 minutter til hurtigt at skrive de idéer ned, som du eventuelt ikke nåede.
3. Afsæt 30 minutter til første kritiske gennemgang. Her skal du se på, om noget sprogligt eller indholdsmæssigt skal ændres.
4. Afsæt igen 30 minutter til at kigge efter formelle fejl som stavning og tegnsætning.
5. Lav til slut et pænt layout, der passer til den genre, du har valgt.